

1. अपनय (von नी mit अप) m. das Wegführen, Wegnahme: ताण्डुलापनय KĀTJ. ÇR. 25, 4, 43. अपनय 9, 7. स्वमतात्प्रच्यावनमपनयो नियरुः das Jemand-von-seiner-Meinung-Abbringen P. 8, 2, 94, Sch.
2. अपनय (1. अप + नय) m. schlechte Politik: नयापनयकोविद् R. 4, 40, 16. 5, 90, 19.
- अपनयन (von नी mit अप) n. 1) das Wegführen, Fortbringen: आत्मनश्चापनयनं चित्तयन् R. 3, 64, 11. — 2) das Entfernen, Vertreiben, Verscheuchen, Heilen (einer Krankheit) P. 5, 4, 49. रोगाप° VOP. 8, 102. अमापनयनः R. 1, 46, 11. ÇĀK. 103. गाण्डस्वेदाप° MRGH. 27. मदाप° PRAB. 62, 4. COLEBR. Alg. 207, N. 1.
- अपनामन् (1. अप + नामन्) n. P. 6, 2, 187.
- अपनिर्वाण (1. अप + निर्वाण) adj. noch nicht erlösch, noch nicht zu Ende: दिवसः ÇĀK. 39, 20, v. l. für अपरिनिर्वाण und अनिर्वाण.
- अपनिर्हित s. धा mit अप + नि und अपनयनिर्हितम्.
- अपनुत्ति (von नुद् mit अप) f. Vertreibung, Entfernung: अमाप° ÇĀK. zu BṚH. ĀR. UP. 4, 3, 19. Sühne: पापानामपनुत्तये M. 11, 209. सर्वपापाप° 139. JĀĀN. 3, 306. सुरापानाप° M. 11, 92. गुरुत्लपाप° 106.
- अपनुद् (wie eben) adj. vertreibend, verscheuchend: शोकाप° R. 2, 1, 28.
- अपनुत्सु (von नुद् im desid. mit अप) adj. zu entfernen, zu sühnen verlangend: तपसापुनुत्सु सुवर्णस्तेयज्ञं मलम् M. 11, 101.
- अपनोद् (von नुद् mit अप) m. Forttreibung, Zurückweisung KĀTJ. ÇR. 1, 9, 17. अतिघ्यप° 4, 10, 15. वासानपनोद् eine Nichtzurückweisung in Betreff des Aufenthalts 25, 4, 3. Sühne: ब्रह्मकृत्यापनोदाय M. 11, 75.
- अपनोदक (wie eben) das Fortstossen, das Fortschieben: पवनिकापनोदकेन (zur Erklärung von पदान्तेषां) KĀTJ. zu ÇĀK. 46, 18. Oder ist etwa अपनोदनेन zu lesen?
- अपनोदन (wie eben) 1) adj. vertreibend, entfernend: कृच्छ्रेऽयं सर्वपापापनोदनः M. 11, 215. 260. — 2) n. Vertreibung: एनसो स्थूलसूत्रभाषां चिकीर्षन्नपनोदनम् M. 11, 252. KAUC. 14.
- अपनोद्य (wie eben) adj. fortzutreiben, zurückzuweisen Sch. zu KĀTJ. ÇR. 25, 4, 3.
- अपन्नगृह (3. अप-पन्न + गृह) adj. dessen Haus nicht gefallen ist VS. 6, 24.
- अपपाठ (von पठ् mit अप) m. ein Verstoss beim Lesen: द्वादशापपाठा अस्य ज्ञाताः P. 4, 4, 64, Sch.
- अपपात्र (1. अप + पात्र) adj. von dem die Geschirre fern gehalten werden, weil sie sonst verunreinigt würden: अपपात्राश्च कर्तव्याः (चाण्डाल-अपचाः) M. 10, 51. — Vgl. अपपात्रित.
- अपपात्रित (von 1. अप + पात्र) adj. mit dem die Gemeinschaft der Geschirre aufgehoben worden ist: अपपात्रितस्य रिक्थपिण्डोक्तानि निवर्तते । इति शुद्धितत्त्वे शङ्कापस्तम्बौ । ÇKDR. — Vgl. अपपात्र.
- अपपित्वं (1. अप + अपित्वं mit Ausfall des Anlauts) n. Abwendung, Trennung: अपपित्वं चिकितुर्न प्रपित्वम् RV. 3, 53, 24.
- अपपूर्त्तं (1. अप + पूत्) n. P. 6, 2, 187.
- अपप्रजाता (von जन् with अप + प्र) adj. f. die eine Fehlgeburt gethan hat SUÇR. 2, 398, 21.
- अपप्रोषित (von वस्, वसति mit अप + प्र), अँनप° das nicht-verreist-Sein: मनसैवास्यानपप्रोषितं भवति ÇAT. BR. 11, 3, 1, 5. 6. SĀJ.: = प्रवास-दोषभावः.

अपवर्हिस् (1. अप + वर्हिस्) adj. mit weggelassenem Barhis - Abschnitt: सो ऽपवर्हिषश्चतुरः प्रयाजान्यजति ÇAT. BR. 3, 6, 1, 23. सो ऽपवर्हिषो द्वावनुयज्ञौ यजति 44. 4, 4, 5, 14. 19. KĀTJ. ÇR. 5, 8, 37.

अपभय (1. अप + भय) adj. frei von Furcht RAGH. 3, 51.

अपभरणी (1. अप + भरणी) f. pl. die letzte Mondstation Ind. St. I, 72. 98. 100.

अपभर्तृ (von भरू mit अप) m. Wegnehmer: अपभर्ता रपसो देव्यस्य RV. 2, 33, 7.

अपभी (1. अप + भी) adj. frei von Furcht DRAUP. 8, 19.

अपभूति (von भू mit अप) f. das Fehlen, der Schaden: यममी पुरोदधिरे ब्रह्माणामपभूतये AV. 5, 8, 5.

अपभ्रंश und अपभ्रंस (von भ्रंश् oder भ्रंस mit अप) m. 1) Herabfall TRIK. 3, 3, 425. H. an. 4, 310. MED. Ç. 31. अनपभ्रंश PAÑKĀV. BR. 17, 4. in Ind. St. I, 34, N. अत्यात्रुर्निर्वति मकृतामप्यपभ्रंसनिष्ठा v. l. zu ÇĀK. 78. — 2) falsche, von der Grammatik abweichende Sprache AK. 1, 1, 5, 2. TRIK. H. an. 4, 309. MED. — 3) N. einer bes. Sprache TRIK. H. an. MED. Wird dem Prakṛt entgegengesetzt und in 4 Unterdialecte getheilt, Sch. der MRĀKH. bei STENZLER, S. V. Vgl. LASSEN, Instit. 10. fgg. LIA. II, 1130. Ind. St. II, 408.

अपभ्रष्ट (wie eben) adj. verdorben, provinciell (Sprache): एसो ठिमो वु मन्नाओ इत्यपभ्रष्टक्रया । गिरा KATHĀS. 17, 141.

अपर्म (von 1. अप) 1) adj. der entfernteste, letzte: अनाशोश्चिद्वितारापमस्यं चित् RV. 10, 39, 8. AV. 10, 4, 1. — 2) m. Declination (astron.), ÇKDR.: क्रांतिः । इति सिद्धान्तशिरोमणौ गोलाध्यायः । — Vgl. अपर्.

अपमर्द् (von मर्द् mit अप) m. (was weggerieben, weggekehrt wird) Schmutz (?): कृयकृत्स्निकारीषाभ्यामपमर्दः कृतो महान् R. 3, 2, 3.

अपमर्श (von मर्श् mit अप) m. Berührung: कृतापमर्शो berührt ÇĀK. 116, v. l. für अभिमर्श.

अपमान (von मन् mit अप) m. R. 1, 12, 14. n. WILSON, ÇABDAR., PAÑKĀT. 83, 21. 84, 9; an den übrigen Stellen das Geschlecht nicht zu erkennen. Das m. verdient den Vorzug. Verachtung, Geringschätzung ÇABDAR. im ÇKDR. नापमानः प्रथोक्तव्यः कामक्रोधकृतः वाचित् R. 1, 12, 14. 3, 28, 2. अपमानार्हा 5, 24, 5. PAÑKĀT. 234, 8. HIT. I, 122. 123. Gegens. मान TEÇOV. UP. 14. in Ind. St. II, 64, N. 4. BHAG. 6, 7. 12, 18. 14, 25. VIKR. 88. PAÑKĀT. I, 101. III, 246. तवापमानान् weil du eine Geringsachtung gegen mich an den Tag gelegt hast PAÑKĀT. 264, 8. किं ते (obj.) भगवतो (subj.) ऽपमानं कृतम् 83, 21. समुद्रेण — ममापमानं विकृतम् 84, 9.

अपमानिन् (wie eben) adj. geringachtend, verschmähend: भेषजापमानो SUÇR. 2, 169, 18.

अपमार्ग (1. अप + मार्ग) m. Seitenweg: संमुखो भूवापमार्गेण PAÑKĀT. 169, 15.

अपमार्जन (von मर्ज् mit अप) n. 1) das Abstreichen, Reinigen KĀTJ. ÇR. 9, 10, 5. bei MAHLBH. zu VS. 7, 12. — 2) Abgeschabtes, Späne SUÇR. 2, 357, 7.

अपर्मित्य (von मि mit अप) adj. wegzwerfen AV. 6, 117, 1.

अपर्मित्यक (von मा mit अप) n. Schulden HALĀJ. im ÇKDR. — Vgl. अपाप°.

अपमुख (1. अप + मुख) adj. P. 6, 2, 186. mit abgewandtem Gesicht (Gegens. अभिमुख).